

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXIII. évfolyam • 1. szám • 2024. január

www.csurgo.hu

csurgoeskorneke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

HELYTÖRTÉNET
9. OLDAL

Bontás előtt, alatt és után

HELYTÖRTÉNET
8. OLDAL

Egy nagy szerelem dátumai

ÉLETMÓD
10. OLDAL

A lencse többféle módon gazdagít

A magyar kultúra napját ünnepelte Csurgó

2. OLDAL

AKTUÁLIS

A Nemzeti Tehetség Program keretében részesült támogatásban a csurgói iskola projektje

2. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

100 éves farsangi tréfák

7. OLDAL

FELHÍVÁS

Hulladékszállítási naptár 2024

11. OLDAL

FELHÍVÁS

A csurgói tűzoltóság emlékeit gyűjtik!

12. OLDAL

Szépen fénylett Vince, bíznak, hogy tele lesz a pince

AKTUÁLIS
3. OLDAL

Új két csoportos bölcsőde épül Csurgón

AKTUÁLIS
6. OLDAL

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program

Sajtóanyag

A Nemzeti Tehetség Program keretében megvalósuló

„Tehetségközelben” – komplex tehetséggondozó programok támogatása NTP-TEHETSEG-23 Csokonais garabonciások -tűz, víz, ég és föld s minden istenek: szeressétek, kiket szeretek! című projekt nyitórendezvényéről

2023. december 19-én 10:00-11:00 óra között tartotta az NTP-TEHETSEG-23-0209 projekt megnyitó konferenciáját a kedvezményezett kör. A rendezvényt a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium szervezte tehetséges diákjai és a közreműködő pedagógusok számára.

A Nemzeti Tehetség Program keretében a „Csokonais garabonciások -tűz, víz, ég és föld s minden istenek: szeressétek, kiket szeretek!” című projekt 3 518 000 Ft támogatásban részesült.

A 2023.10.10. induló projekt Kedvezményezettje a csurgói Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium.

A projekt célja, olyan komplex program megvalósítása, amely során magas színvonalú tehetséggondozó és mentori szolgáltatás valósul meg, továbbá teljesül az egyenlő hozzáférés.

Részben új kezdeményezésű, részben már hagyományokkal rendelkező, az egész tanéven átívelő, az intézmény tehetséges gyermekeinek részvételével szervezett és legalább 60 órás tehetség-kibontakoztató, tehetséggondozó program megvalósítása. Az iskola pedagógusai elkötelezettek a diákok szemléletformálásában, természettudományos ismereteik elmélyítésében. Fontos feladatnak tekintjük a tehetséggondozást. Mivel a kamasz korosztály tehetsége, érdeklődési köre kialakulóban van, fontos számunkra az orientálás, a széles körű ismeretátadás, ha mód van rá, tevékenykedtetés. Emellett szeretnénk lokálpatrióta gyerekeket kibocsátani iskolánkból, akik elvégzett tanulmányaikat követően térségünk, szülőházaik építésén fognak munkálkodni. Fontos számunkra a keresztyén közösségépítés, a bizalmi, konstruktív légkör kialakítása. Emellett egészséges életmód elsajátítására is törekszünk, hiszen a jövőnk záloga a felnövő generáció. A pályázat megvalósítása során igyekszünk minél magasabb szintű tudást átadni, munkaformákat, szakembereket megismertetni. Az agrárium alapvető értékeiről beszélünk. Éléményszerű tanulást, tevékenység alapú ismeretszerzést valósítunk meg a természetben, mérőműszerek pontos használatának elsajátítását tanítjuk, mérési műveletek pontos elvégzésére törekszünk.

A megnyitó eredményesen zárult, a projekt kedvezményezettjei nagyon várják a tényleges megvalósítást.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával a Nemzeti Tehetség Program keretében valósul meg.

A magyar kultúra napját ünnepelte Csurgó

2024. január 22-én a magyar kultúra napja alkalmából tartottak megemlékezést a Csurgói Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola aulájában. Az eseményen Sikedi Veronika intézményvezető mondott ünnepi beszédet, melyet az alábbiakban közlünk:

"Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves ünneplő közönség!

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük január 22-én, Kölcsey ugyanis ezen a napon tisztázta le költeményét, amely aztán Erkel Ferenc zenéjével Magyarország himnusza lett. A kultúra napjának megünneplésének gondolata ifj. Farsang Árpád zongoraművésztől, a későbbi kultúr-diplomatától származik, aki így fogalmazott: „Ez a nap annak a tudatosítására is alkalmas, hogy ezeréves örökségből meríthetünk, és van mire büszkének lennünk, hiszen ez a nemzet sokat adott Európára, a világ kultúrájának. Ez az örökség tartást ad, ezzel gazdálkodni lehet, valamint, segíthet a mai gondok megol-

dásában is.”

Egy anekdotikus feljegyzésben az idős Erkel így emlékezett vissza nemzeti imádságunk megzenésítésének a pillanataira: „Csend van. Ülök és gondolkodom. Hát hogy is kellene ezt a Himnuszt megcsinálni? Elém teszem a szöveget, olvasom. Megint gondolkodom. És amint így elgondolkodom, eszembe jut az én első mesteremnek a szava, aki Pozsonyban tanított, azt mondta: fiam, amikor valami szent zenét komponálsz, mindig a harangok szava jusson eszedbe. És ott a szoba csöndességében megzendültek az én fülemben a pozsonyi harangok. Áhítat

szállt meg. A kezem a zongorára teszem, és hang hang után olvad, egy óra sem telik belé, és megvan a Himnusznak.”

A kultúra napja azonban csak akkor válik igazi ünnepé, ha feladataink jegyében számvetést is készítünk:

Ápoljuk és őrizzük-e anyanyelvünket?

Tiszteljük-e és továbbadjuk-e hagyományainkat, népszokásainkat?

Megtanítjuk-e gyermekeinket a tiszteletteljes köszönésre, a kulturált viselkedésre és öltözködésre, az ünnepek kultúrájára, az imára?

Neveljük-e gyermekeinket otthon az őszinte beszédre, a

becsületességre, embertársaik iránti tiszteletra, együttérzésre, felelősség vállalásra, munkára?

Neveljük-e őket a nyelv, a kultúra iránti szeretetre, tanulni vágyásra?

Megtanítjuk-e őket a családjuk, a városuk, a hazájuk iránti szeretetre?

A kultúra nemcsak tudást és műveltséget hordoz, hanem erkölcsöt is. A magyar kultúra továbbadását senki más nem végzi el csak mi magunk! Ami ez esetben egyet jelent minden magyar emberrel és nem csak a Magyarországon, hanem a határainkon túl, a világ bármely kis szegletében élőkre is.

Ha jól belegondolunk a maga nevében Himnuszunk egyedül az európai népek himnuszai között. A magyar Himnusz más, mint a többi. A mi Himnuszunk az évszázadokon

át szorongatott, kétségbeesett nép IMÁDSÁGA a mi megtartó Istenünkhöz. Tehát, ez egy KÖZBENJÁRÓ IMÁDSÁG: Isten áldd meg a magyart!

A reformkorban az identitástudat erősítésének legfontosabb eszköze a magyar nyelv ügye volt. Nagyjaink is ráébredtek arra, hogy magyar kultúra nem létezhet magyar nyelv nélkül. A nyelvünk a legnagyobb nemzeti kincsünk, mely vagyoni, társadalmi helyzetünktől, lakóhelyünktől függetlenül a miénk, magyaroké. Óvnunk és vigyáznunk kell rá, de közben ezt úgy kell tennünk, hogy engedjük, had szálljon apáról fiúra, anyáról lányra. Magyarságtudatunkat erősíteni, értékeinket megőrizni és gazdagítani, anyanyelvünket továbbadni pedig úgy tudjuk, ha anyanyelvünkön szerzünk széleskörű tudást, anyanyelven

szól az ige, és gyermekeinket is úgy neveljük, hogy nemzeti hovatartozásukat büszkén vállalják, vigyék tovább és ápolják hagyományainkat. Máig igaz, hogy a nyelv lelkünk lelke, egyéniségünk legfőbb formálója.

A magyar kultúra napján ünnepeljünk abban a szellemben, hogy hinni tudunk önmagunkban, nemzetünkben, és a magyar emberekben. Ne csak ezen a napon tegyünk anyanyelvünk továbbadásáért, szülőföldünk fel nem adásáért, népünk, nyelvünk és a világ harmónijáért!

Vörösmarty Szózata erősítsen bennünket, és intelmét ne feledjük:

„.... Hazádnak rendületlenül légy híve, oh magyar; Bölcsőd az s majdan sírod is, mely ápol s eltakar. A nagy világon e kívül / Nincsen számodra hely; / Áldjon vagy verjen sors keze: / Itt

élned, halnod kell.”

Ha ezen intelmek szerint igyekszünk cselekedni, mindannyian tettünk valamit azért, hogy gyarapodó magyar közösségeinkben – legyenek azok a világ bármely pontján – a jövőben is összetartó, igaz szeretettel ünnepelhesük a magyar kultúra napját.

Szívből kívánom mindenkinek, akik a magyar kultúráért felelősséggel tartoznak, éreznek, tesznek, hogy e mai nap igazi ünnep legyen, azzal a szent meggyőződéssel, hogy amit teszünk, azzal népünket, nemzetünket, jövőnket szolgáljuk.

Kodály szavaival búcsúzza: „Ne legyen kultúra magyarság és magyarság kultúra nélkül”

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.”

CSÉK

Szépen fénylett Vince, bíznak, hogy tele lesz a pince

Szép szál kolbászok alatt zajlott a Vince napi vesszővágás

Bizony szépen csillogott a téli napsütésben a fehér hó a csurgói szőlőhegy lankáin, mikor is a Csurgói Borbarát Kör tagjai és a meghívásukra érkezett Gyurgyeváci Gyümölcs- és Szőlőtermesztők Egyesületének tagjai családjakkal kivonultak a szőlősorok közé, hogy felelevenítsék a január 22-i

Vince naphoz kapcsolódó vesszőmetszést és a szőlőtőkék megáldását.

A hat horvát borpüspök és a három ministráns, valamint és az egyetlen magyar borpüspök Ilia Csaba által celebrált eseményre két gazda, Ureczky Attila és Faggyas József birtokán, horvát és magyar nyelven is

sor került. Ezen belül ejtették meg a Vince napi szőlővesszők vágását, melyeket aztán vízbe téve figyelik meg majd a kihajtó rügyeket, és próbálnak jóslni a várható termésre. A szertartás részeként borral locsolták meg a szőlőtőkéket, majd a püspökök kérték az égiek áldását is, a szőlőtőkék fagytól, kártevőktől, jégtől való védelmére, valamint a jó és bőséges termésre.

A Vince napi népszokások köréből térségünkben már nagyrészt kikopott, de horvát szomszédainknál még eleve él a népi borász hagyomány, hogy a gazdák füstölt húsféléket akasztanak a szőlőtőkékre. Kolbászt, hogy hosszúra nőjenek, disznósajtot, hogy szép kövérek legyenek a szőlőfejek. Csurgón sem történt másként, hiszen a szőlősorok dróttjaira akasztott, méter közeli kolbászszálak ugyancsak megmutatták a tőkéknek, hogy milyen termést várnak tőlük.

Amennyiben hihetünk a „Ha szépen fénylik Vince, megtelik borral a pince” népi szólásmondásnak, akkor ebben az évben a fényes napsütés ígéretében, jó és bőséges szőlő és bortermésre számíthatnak a szőlősgazdák.

A Vince napi népszokások felidézése után máris egy újabb hagyományos programra készülnek a csurgói borászok. Ureczky Attilának, a Borbarát Kör tagjának tájékoztatása szerint, ez évben február közepén fog sor kerülni a 27. Nemzetközi borverseny borbírlataira, melyre az elmúlt évekhez hasonlóan széles nemzetközi, horvát, felvidéki és erdélyi helyszínekről, valamint a különböző magyar termőterületekről is érdeklődve várják bírálat alá a bormintákat. A borok szakszerű pontozását követően, február 17-én kerül majd sor a Borbállal egybekötött eredményhirdetésre.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Sajtóközlemény

Cím: TOP-2.1.2-15-SO1-2016-00006

„Fenntartható fejlődést elősegítő beruházások Csurgó központi városrész akcióterületén”
projekt eredmények

2023/12/28

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a Miniszterelnökség Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által meghirdetésre került TOP-2.1.2-15 „Zöld város kialakítása” című felhívásra Csurgó Város Önkormányzata támogatási kérelmet nyújtott be a közreműködő szervezetnek, melyet a Támogató 2017.05.05. napon kelt támogató döntése alapján 627,43 millió Ft, 100 % intenzitású vissza nem térítendő európai uniós támogatásban részesített.

TOP-2.1.2-15-SO1-2016-00006 „Fenntartható fejlődést elősegítő beruházások Csurgó központi városrész akcióterületén” projekt három fő tevékenységre épült:

- a városközpont környezetének javítása érdekében parkosított, nyitott zöld felület létrehozása,
- a Csokonai Községi Ház komplex energetikai rekonstrukciója és
- a Csokonai Községi Ház melletti parkban a csapadékvíz gyűjtő, elvezető rendszer kialakítása.

A projekt keretében megvalósítandó fejlesztések közül először az akcióterület csapadékvíz elvezető rendszerének kialakításával kapcsolatos munkálatok zárultak le.

A „Parkosított, nyitott tér kialakítása” tárgyú vállalkozási szerződés alapján, iratok és 3 db gépkocsi tárolására alkalmas, 80,50 m² hasznos alapterületű épület került megépítésre. Az építési munkák során 21 db gépkocsi parkoló, illetve 1 db mozgássérült parkoló került kialakításra, ezzel részben kielégítve a városháza parkolási igényeit. Az új parkban megtalálhatók lombos fák, a cserjeszinten változatos lomblevelű örökzöldek, valamint nemesített rózsák és egynyári felületek egyaránt. A park területén elhelyezésre került 2 db pad, 2 db hulladékgyűjtő, 1 db ivókút, továbbá 11 db kerékpártámasz. A projekt eredményeként kialakított park lehetőséget biztosít a polgármesteri hivatalba ügyintézés céljából érkezők, vagy csak a területre betérők számára kellemes várakozásra, pihenésre, a park növényeiben gyönyörködni.

Végül a Csokonai Községi Ház felújítása valósult meg, mintegy 1 704 m² hasznos alapterületen. A fejlesztés keretében az épület komplex energetikai felújítása, és funkcióhoz szükséges kisléptékű belső munkák megvalósítását tervezte az önkormányzat. A felújítási munkákat követően az épület megújulva, kellemes esztétikai látvánnyal bővült, a korábbiaknál színvonalasabb szolgáltatásokkal és környezettel fogadhatja a látogatókat, helyi termékeket népszerűsítő közösségi fórumok, rendezvények színhelyéül szolgálhat. Továbbá a hűtési- fűtési rendszer korszerűsítésének és a hőszigetelésnek köszönhetően az épület évszaktól függetlenül mindig barátságos körülményekkel várhatja vendégeit, az üzemeltetése pedig sokkal költséghatékonyabb lesz. A megújult közösségi terekben a jövőben sokkal több és színvonalasabb rendezvény, esemény lesz megtartható.

A projekt időtartama: 2017.12.21- 2023.12.30.

A projektről bővebb információt a www.csurgo.hu oldalon olvashatnak.

További információ kérhető:

Tóth Sándor irodavezető, Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal, Beruházási és Műszaki Iroda
Elérhetőség: +36-82/471-388/120, t.sanyi@hivatal.csurgo.hu

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

A kedvezményezett neve: Csurgó Város Önkormányzata
A projekt címe: „Csurgó Város csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése II.”
A szerződött támogatás összege: 100 000 000 Ft
A projekt összköltsége: 100 000 000 Ft
A támogatás mértéke: 100%
A projekt azonosító száma: TOP-2.1.3-16-SO1-2021-00020
A tervezett befejezési határidő: 2023.09.30.

A projekt tartalmának bemutatása:

A fejlesztendő területen (Szabó István utca) jelenleg földárkok vannak kialakítva. A meglévő árkok szintjei nem megfelelőek, az átereszek eltömődtek és az árokrendszer nem képes az egyidejűleg leesett nagyobb vízmennyiségeket elvezetni, csak szikkasztóárokként szolgál. Az utca nyugati oldalán lévő árok burkolása történik meg. A szakaszon összesen 27 db kapubeajtó található. Ezek darabonként 4 m szélességűre lesznek átépítve, kivéve 1 db behajtót az utca vége felé, ahol mezőgazdasági gépek közlekednek, ezért 8 m szélesre épül. A burkolt árok befogadója az Ady Endre utcában és az Aranyász utcában futó meglévő árok. Teljes hossz: 670 m. Vízugyűjtő terület: 86.100 m².

A Malom köz területén elhelyezkedő árok a Béke utcai csapadék elvezető árkok közvetlen befogadója, ahonnan a csapadékvíz a Máriás patakba folyik, a meglévő burkolatlan árok profilja nem megfelelő, burkolt meder kialakítása indokolt. A Malom közben lévő árok burkolása történik meg. A szakaszon kapubeálló nincs. A köz végében van egy meglévő D500 átereszt, melyre egy szükséges méretű zsilipelő épül, hogy szükség esetén a rendszer leengedhető legyen. A burkolt árok befogadója a Béke utcában futó meglévő árok és a Máriás-patak. Teljes hossz: 92 m Vízugyűjtő terület: 4.400 m².

A település É-NY-i részéről a domborzati viszonyokból adódóan nagy mennyiségű csapadékvíz érkezik a vasút és a Béke utca É-i területére, ezen területen árokrendszer nincs kiépítve. A meglévő földárkok szintjei nem megfelelőek, az átereszek eltömődtek és az árokrendszer nem képes az egyidejűleg leesett nagyobb vízmennyiségeket elvezetni, csak szikkasztóárokként szolgál. A földárkok alacsony kialakítása miatt, feladatukat nem tudják megfelelően ellátni. A településen több ízben lefolyástalan területek találhatóak, ahonnan a vizek elvezetése nehezen megoldható. A lejtési viszonyok miatt az árkok feltöltődtek az évtizedek alatt, a kapubejárók, hidak szintjei és átmérői nem megfelelőek, sok helyen a támfalak bele mosódtak az árkokba, a hidak leszakadtak vagy lesüllyedtek. Az utca mindkét oldalán lévő árok burkolásra kerül, valamint a szükséges levezető létrehozásához egy közút alatti átereszt is épül. Északra haladva a burkolt árok eléri a meglévő, megmaradó vasúti átereszt, majd ezen áthaladva a víz az 1/2 hrsz-ú ingatlanon lévő burkolt árokban haladva jut a befogadóba, a Máriás-patakba. Teljes hossz: 390 m Vízugyűjtő terület: 28.900 m².

Új két csoportos bölcsőde épül Csurgón

Az épülő új, két csoportos bölcsőde kivitelezési szerződését írja alá Füstös János polgármester, a kivitelezést végző DUNÁNTÚLI MAGASÉPÍTŐ Kft. képviselőjével.

Magyarország célja, hogy továbbfejlessze a gyermekek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét.

Ennek keretében Csurgó Város Önkormányzata egy új, 26 férőhellyel rendelkező 2 csoportos bölcsőde építését tűzte ki célul.

Jelenleg Csurgón a bölcsődei ellátás

-12 fő befogadására alkalmas- egy csoporttal működik. Az intézménynek otthont adó épületet Csurgó Város Önkormányzata bérlí. Az ellátási területen belüli települések (Csurgónagymarton, Szentá, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Somogyicscsó, Somogybükkösd) egyikén sem működik bölcsődei ellátás, ezen települések ellátását is Csurgó Város Önkormányzata oldja meg.

Mind a férőhely hiányában a bölcsődei intézménybe fel nem vett gyermekek száma, mind az óvodai nevelésben részesülő 3 éven aluli gyermekek száma, mind pedig a beköltözők számával becsült férőhely igény is jelentősen nőtt az elmúlt években. Csurgó város ellátási területén a meglévő bölcsődei szolgáltatás infrastrukturális és kihasználtsági helyzetének pontos ismeretében, a fejlesztési szükséglet igény azonosítása megtörtént, mely alapján Csurgó Város Önkormányzata saját tulajdonú, 26 férőhelyes bölcsőde kialakításának szükségességéről döntött.

Az RRF-1.1.2-21-2022-00038 számú,

Látványterven az épülő két csoportos bölcsőde

„Új bölcsőde építése Csurgón” című projekt részeként, Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének keretében az Európai Unió és a Magyar Kormány 390 millió forint vissza nem térítendő támogatásával egy új, 2 csoportszobás bölcsőde építése kerül megvalósításra a 2024-es évben.

A bölcsődei projekt az épülettel és az ennek nyomán megvalósuló férőhelybővítéssel járul hozzá a HET „A” Demográfia és köznevelés komponens „Újonnan létrehozott bölcsődei férőhelyek és férőhelyekre beíratott gyermekek száma” elnevezésű kimeneti indikátor célértékének (3300 db) teljesüléséhez.

Az új épület létesítésével jobb minőségű bölcsődei ellátást nyújthat a város, mely a zöld, energiahatékonysági szempontokat maximálisan figyelembeveszi és szem előtt tartja a DNSH, azaz a „Ne okoz jelentős kárt” elvét.

Az új bölcsőde épülete a város belterületén elhelyezkedő, Csurgó 1006 hrsz-ú, 2063 m² területű ingatlanon kerül megépítésre. Az intézmény a vele szomszédos 989/184 hrsz-ú közterületről lesz majd

megközelíthető. A tervezett épületben két csoportszoba kerül kialakításra a szabályzatban előírt négyzetméterekkel, a hozzá tartozó 2 db gyermekátadó-öltöző mellett a szükséges vizes helyiségekkel, közösségi terekkel és a gyermekek fejlesztésének céljából mozgásfejlesztő szobával. A nevelő testületnek vezetői iroda és nevelőszoba, valamint az intézmény működtetéséhez szükséges számos kiszolgálóhelyiség (pl. melegítőkonyha, mosoda stb.) kerül kialakításra.

A bölcsődének otthont adó telken több, mint 790 m²-es játszókert, valamint a gyermekek kinti altatására szolgáló fedett terasz, az intézmény főbejáratának gyalogos megközelítését szolgáló burkolt járda és kerékpártároló létesül. A szükséges számú burkolt parkolóhely a telken belül három normál és egy akadálymentes parkolóval, míg a többi parkolóhely a szemközti, 50 méteren belül elhelyezkedő sportcsarnok parkolóban kerül biztosításra. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a bölcsőde működéséhez szükséges kültéri és beltéri eszközök, berendezések is.

A két csoportszobás, új bölcsőde építése

hozzájárul Csurgó társadalmi és gazdasági fenntarthatóságához a korai nevelés feltételrendszerének javításán, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésén és a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelésén keresztül. Az új bölcsődeépület elsődleges energiaigénye a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelménynél legalább 20%-kal alacsonyabb lesz, ezzel is hozzájárulva az éghajlatváltozás káros hatásainak enyhítéséhez.

Az új bölcsőde épület a HET-ben szereplő 026 klíma együtthatóhoz („közcélú infrastruktúra energia hatékony felújítása vagy azok energiahatékonyságát fokozó intézkedések, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések”) is hozzájárul, hiszen egy új, energia hatékony épület létesül. A bölcsődébe érkezőknek tervezett biciklitárolók létesítésével, valamint a kisgyermekes természetben történő játékos nevelésére tervezett belső játszódudvar kialakításával a projekt hozzájárul a 097 klíma együtthatóhoz is.

CSÉK

100 éves farsangi tréfák

Bár kimenetelüket tekintve nem igazán viccesek az alábbi ügyek, de az emberi leleményesség a hozzá párosuló hiszékenységgel együtt már tréfás mosolyt csalhat az olvasó arcára. Az alábbi eseteket, mostani havilapunk elődjé, a Csurgón megjelent Belsősomogy című hetilap közölte le 1924. januári számaiban.

„**Bundát cseréltek.** Nagykanizsán történt meg a következő eset Szalay Ferenc vasúti pályafelügyelővel, aki az egyik vasúti ájtárónál teljesített szolgálatot. Vadonatúj bárány béléses bundából nézte a zord időjárást, amikor szóba elegyedett vele egy ismeretlen ember.

- Ejnye, be szép bundája van kendnek kolléga úr. Én is vasutas vagyok, de én még nem kaptam ilyen szép téli alkalmatosságot.

El is hitte készséggel Szalay Ferenc, mert az idegenen tényleg egy régi kopott téli kabát volt, aki jó negyed óráig beszélt neki mindent, míg a végén kirukkolt egy nagy kéréssel:

- Éppen le akarom magam fotografáltatni itt a főutcán, de szégyellek a sógornak

olyan képet küldeni, amelyiken ebben a rossz kabátban látnak. Nem adná kölcsön kolléga úr pár percre a bundáját? Ha az ember fagyoskodik, legalább a fényképen lássák, hogy nem fázik. Addig itt hagyom az én kabátomat. Szalay készséggel teljesítette a kolléga kérelmét. Bundát cseréltek s az idegen elment, de vissza se jött. A fotográfusnál sem jelentkezett s így Szalay nem tehetett egyebet, mint az ismeretlen szélhámos ellen feljelentést tett a rendőrségen.” (Belsősomogy 1924. január 13.)

„**Akinek három élő felesége van.** Nem mindennapi ügyet tárgyalt a kaposvári törvényszék. A bűnügy hőse egy többszörösen házasságszédelgő péksegéd, Tomasov Gyula, akinek eddig három élő felesége van.

Tomasov 1912-ben feleségül vette Nagyszombaton egy ottani jómódú iparos leányát, Korec Katalint. A háború kitörését követően nem tért vissza, Füleken kapott munkát Garbás pékmesternél. 1921 narán házasságot kötött a pékmester lányával. Nemsokára eltűnt Fülekről is. A fiatal menyecske kőörtette a megszökött férjét.

Ekkor derült ki, hogy Tomasovnak Nagyszombaton is él egy felesége.

Amíg a körözést kiadták ellene, Magyarországra jött s Kaposvárra került. Itt megismerkedett P. Franciska szobalánnyal, akit a kaposvári anyakönyvvezető előtt 1922. július 1-én feleségül is vett. A cseh-szlovák kormány diplomáciai úton kérte Tomasov kiadatását. Mivel azonban nem honosította magát, először a kaposvári törvényszék vonja felelősségre, és csak büntetése leülése után adják ki a cseh hatóságoknak.” (Belsősomogy 1924. január 27.)

A kaposvári törvényszék ítéletéről a Pécssett megjelenő Pécsi Lapok című újság 1924. február 19-i számában olvashatunk. Eszerint a bíróság mindössze négy hónapi fogházra ítélte a romantikus, több nászéjszakát is megélt péksegédet, akit majd büntetésének letöltése után vissza fognak toloncolni a cseh-szlovák határra, hogy majd hazájában is viselje édes házasságszédelgéseinek keserűbb büntetéseit.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Egy nagy szerelem dátumai

A Petőfi család: Sándor, Zoltán és Júlia

Petőfi Sándor és Szendrey Júlia szerelmének története, közel 178 éven átívelően, a mai napig tud újat mondani a fiatal pár életének összecsengő fordulópontjairól.

1823. január 1. 201 éve, a kis, akkor még Petrovics Sándort ezen a napon keresztelte meg Martiny Mihály, kiskőrösi lelkész az evangélikus egyház szertartása szerint.

1829. január 1. Pontosan 6 évvel később, az 1828. december 29-én született Szendrey Julianna ezen a napon vette fel a katolikus keresztséget a keszthelyi templomban.

1846. szeptember 8. A két fiatal Nagykárolyban ekkor találkozott először egymással, mely alkalommal egy nagy szerelem vette kezdetét.

1847. szeptember 8. A tiltások ellenére, napra pontosan egy évvel megismerkedésük után, már össze is házasodtak Erdődön, a helyi evangélikus templomban.

1848. december 15-én megszületik Zoltán fiúk. Amennyiben szigorúan vesszük a kilenc hónapos várandóssági időt, akkor Zoltán fiúk fogantatása éppen a december 15-i születési időponttól visszszámol-

va, 1848. március 15-re esik. Petőfi Zoltán 1870. november 5-én, utód nélkül hunyt el.

A 15-ei dátumnak már ezt megelőzően is szerepe volt a család életében, hiszen Petőfi apja, Petrovics István, 1791. augusztus 15-én született Kartalon, s 1818. szeptember 15-én vette feleségül Hruz Máriát.

Talán kevésbé köztudott, hogy Szendrey Júlia szülei, Szendrey Ignác és Gallovics (máshol Gálovics) Anna 1828. február 18-án, a hozzánk közeli, a nagykanizsai katolikus házassági anyakönyv eredeti, 1828/54. bejegyzés szerint:

„Maj: Can:” azaz Nagykanizsán házasodtak össze.

1849. július 20. Szendrey Júlia férjét, Petőfi Sándort Tordán ekkor látta utoljára.

1850. július 20. Napra pontosan 1 év múlva Szendrey Júlia magához kéreti Horváth Árpádot, akivel másnap, július 21-én házasságot kötött. Házasságukból négy gyermek született. Attila, Árpád, Viola és Ilona.

A közelmúlt kutatásaiból derült ki, hogy a Szendrey-Horváth házasságból származóan van egy ükunoka, a Dortmundban élő Daisy Römer. Így Szendrey Júlia génjei máig is élnek, ahogy az 1868. szeptember 6-án, 39 éves korában bekövetkezett halála előtt, a Petőfivel való szerelméről írt legszebb sorai is:

„Asszonyom még nem adott olyan boldogság, mint amit én éreztem, mikor együtt voltunk Sándorommal. Királynője voltam, imádtott engem és én imádtam őt. Mi voltunk a legboldogabb emberpár a világon, s ha a végzet közbe nem szól, ma is azok volnánk.”

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

A Csburgói Városi Uszoda TÖBB MINT USZODA!

Árak

Felnőtt:	2.600 Ft
Diák/Nyugdíjas*:	2.300 Ft
Gyermek** (14 év alatt):	1.300 Ft
Szaunajegy	1.000 Ft
Szauna felöntés/alkalom	1.000 Ft

17:00 óra utáni jegy/alkalom	1.600 Ft
Családi*** 1+2:	4.600 Ft
Családi*** 2+1:	5.800 Ft
Családi*** 2+2:	7.000 Ft
Családi*** 2+3:	8.000 Ft

8840 Csburgó, Sárgáti utca 18. | (20) 233 5936
 csurgovarosiuszoda@gmail.com
 facebook.com/csurgovarosiuszoda

A belépő az alábbi szolgáltatásokat foglalja magába:

Ingyenes parkolási lehetőség, ingyenes öltözőszekrény használat, ingyenes napozóágy használat az ágyak számának függvényében. Csburgó városkártya felmutatásával 50%-os kedvezményt biztosítunk a kártya tulajdonosának a teljes árú belépőjegyek árából! Csoportos kedvezmény 25 fő felett 20%.

*Nyugdíjasoknak és diákoknak érvényes igazolvány szükséges a kedvezményes belépők megvásárlásához.

**Gyermekek számára a belépés 3 éves kor alatt ingyenes.

***Családi belépő vásárlása esetén a kedvezményt igénybe vevő 2 felnőtt, a gyermek(ek) szülei, nagyszülei vagy törvényes képviselői lehetnek kizárólag.

Az árak az ÁFA-t tartalmazzák és forintban értendők. A megvásárolt belépőjegy egyszeri belépésre ad jogosultságot Vendégeink részére.

Bontás előtt, alatt és után

Az egykori uradalmi majorból alig maradt meg mára valami. A gazdatiszti épületet 1977-ben lebontották, a két szárnyára merőleges egykori cselédlakások sora is folyamatosan került erre a sorsra. A mögöttük álló uradalmi nagymagtár félig leégett, de helyreállították, és a Terményforgalmi Vállalat még sokáig használta. Amikor kiürült, a kollégium, az autószervez és az óvoda szorításában 1992 tavaszán ez is a bontás sorsára jutott.

A major északi, Festetics Kristóf által még 1763-ban épített szárnyának mára már nyoma sincs, de a major déli épületegyüttese ma is áll, mégpedig a sok évszázados múltat is méltóképpen megjelenítve Történelmi Parkként. A több évszázados múlt emlékeit azonban továbbra is maga alatt rejti a föld. Ezekből még sokat láthatott az iskolaalapító gróf Festetics György (1755- 1819), aki a középkori rendház alapjaira építette az új uradalmi épületeket. Ez ma már teljesen igazolódott: 2016-ban az Iharosi úti oldalon rossz állapotuk miatt le kellett bontani egy-egy falszakaszt, az építésvezető megmutatta: hiába mentek le egy méterre a talajszint alá, ott is a régi falakra találtak.

Aligha készülhetett volna méltóbban Csurgó ezer éves történelmének megünneplésére, mint az egykori középkori városmag körül kialakított Történelmi Parkkal. 1019 az első írásos említés éve, 2014 az elnyert pályázaté, 2016 a megvalósításé. Három év mindenképpen kellett a szakszerű működtetés megszervezésére, hogy a létesítmény, akárcsak az elüthetett több száz növény is szádba szökhessen.

Külön értéke, hogy fiatalok ötlete volt a pályázat. A város a „Csurgó Óvárosának turisztikai fejlesztése” című projekttel pályázott a Szentlélek templom környékének teljes megújítására, benne a régi templomos és johannita rendház romjaira épült majorral, a Máriás kúttal és a lebontásra ítélt egykori tejüzemmel. Amikor elhatározták, még maguk sem gondolták, milyen nagy szolgálatot tesznek az ezeréves ünnepek megrendezéséhez. 2014-ben örömmel vettük a hírt: a Dél-Dunántúli Operatív Program keretében Csurgó Óvárosának turisztikai fejlesztésére 464 millió forintos támogatást nyertünk. Az ARKER Stúdió és Kereskedelmi Kft. igényes tervei alapján a műemléki környezetben történelmi tanösvény, a kétszáz évesnél régebbi falak

között zárandok szálláshely, kiállítótér létesült.

Csurgó szeretne hagyományaihoz felnőni: a Máriás patak feletti, a városnak nevet adó Máriás kút egykori kegyhelyszerepének felidézésével a kiépülő Mária út méltó zárandokállomása is lenni.

Az egykori johannita rendház fölé emelt XVIII. századi major területén minden későbbi építményt elbontottak, kivéve a két helyi építészeti értékvédelem alatt álló barokk eredetű épületet. Az egykori istállóépületben legértékesebb a hátsó, nyugati traktus, egy kilenc osztatú boltozott tér. Ez lett a komplexum díszterme, mely fogadások, tárgyalások, kiállítások és egyéb rendezvények megtartására végül egy várostörténeti kiállítás befogadására is alkalmas. Csaknem biztos, hogy ez adott pár évre Somogy első iskolájának. Magát az alapító Festetics György gróftól idézhetjük 1793-ban írt leveléből: „Én az Uraság udvarában sok ezer forintokba került Helvétia és Ló Istállómat, különös udvarával egyetemben ingyen a Reformata résznek odaadnám.... Az épületek olyan jók, hogy még egy fönt való dereket is megbírnak, de mostani extenziójok is, mindenkire elég kapacitású,

úgy hogy csupán az hajlékok felosztása kívánatnék és könnyű móddal helyreállhatna az egész gimnázium...”

Az idők közül voltak, akik még emlékeztek a vörös márvány jászolra, hiszen utána valóban istálló lett. Meller Henrik bérlő korai halála után hányattott lett a sorsa. A Zrínyi Rt. gépműhelyként még ki tudta használni, de mert minden roszban van valami jó: méregraktár lett belőle, ahova kevesen léphettek. Az Rt. új tulajdonosa szívesen megvált volna tőle, de amikor termelési céllal jöttek érdeklődők, a látványos boltíves termek hatása alatt (első kép) mind elálltak. Szerencsére az önkormányzat idejében megvásárolta. A helyreállítás nem volt egyszerű. Fekete István gépészmérnök támfalakat építtetett mellé, hogy legalább a nyugati fal ki ne dőljön (második kép). A bontáskor is megvolt ennek a veszélye, ráadásul a boltívekben is meglazultak a téglák. Egyetlen lehetőség maradt, újjáépíteni. Az átadáskor már egy megújul épületegyüttest láthattunk, benne az egész munkát megkoronázó „lovagteremmel”.

A lencse többféle módon gazdagít

Az újév első napjához számos hagyomány és babona köthető, nem mindegy, hogy mit eszünk és mit teszünk. A hagyományokra még azok is nagy figyelmet fordítanak, akik különösebben nem hisznek a népi babonákban. Január 1-jén szinte mindenki asztalára kerül lencse. A babona szerint lencsét azért kell enni, hogy sok pénzünk legyen. Apró, lapos formája pénzre emlékeztet, és mivel sok van belőle, a hagyomány szerint, ha újévkor lencsét fogyasztunk, sok pénz fog állni a házhoz, azonban kevesen tudják, hogy a lencse mennyire egészséges is.

A lencse az egyik legértékesebb és legkeresettebb hüvelyes hazánkban, kevés ilyen tápláló és jól emészthető zöldségünk van. Ez a „szuperétel” számos jótékony tulajdonsággal rendelkezik, amelyek a szervezet egészségét és vitalitását támogatják. A lencse nem csak nagyon finom, hanem tápanyagokban különösen gazdag. Magas fehérjetartalma

(több mint 25%) mellett sok jótékony rostot (17,4 gramm) és összetett szénhidrátokat tartalmaz, melyek eltelítenek, jóllakottság érzetet okoznak.

Tartalmaz B1-, B2- és C-vitamint, illetve káliumot, kalciumot, magnéziumot, foszfort, cinket, vasat, mangánt és szelént. A C- és E-vitaminok olyan antioxidánsok, amelyek eredményesen képesek kivédeni a szabad gyökök károsító hatásait, ezáltal az immunrendszer megerősítésében is kiemelkedő szerepet játszanak.

A lencsében rengeteg fehérje van, amely energiával, életerővel tölti fel az emberi szervezetet. Nem csupán a fizikai, hanem a szellemi teljesítőképességünket is képes megnövelni és emellett a fáradtságot is képes elűzni. A benne lévő B-vitaminok serkentik az idegrendszer működését és az idegek működésére is kedvező hatással van. Csökkenti a szív- és érrendszeri megbetegedések kialakulásának kockázatát. Szabályozza a vérnyomást és

kordában tartja a vércukorszintet, különösen a II-es típusú cukorbetegségben szenvedők számára előnyös. Elősegíti a sejtek oxigénellátását, és a benne lévő vas a vérképzésben játszik kiemelkedő szerepet. Javítja a májfunkciót, felpörgeti az anyagcserét és még székrekedésre is rendkívül hatásos. Fogyasztása ajánlatos lenne minden kismamának, hiszen a benne lévő folsav megakadályozza a magzati fejlődési rendellenesség kialakulását.

A lencse tartalmazza lényegében valamennyi fontos aminosavunkat, köztük az ember számára nélkülözhetetlen esszenciális aminosavakat is, amelyeket szervezetünk nem tud önállóan előállítani.

Tudományos kutatások alapján a hüvelyesek étrendbe történő felvétele csökkentheti a vastag- és végbélrák kockázatát is. A kutatók 14 tanulmányt vizsgáltak meg közel kétmillió résztvevővel. Azoknál volt a legalacsonyabb a rák kockázata, akik a legtöbb hüvelyeset fogyasztották.

Mindemellett a lencse nagy A-vitamin tartalma miatt kedvez a szemnek is.

Mire kell figyelniük az elkészítésénél?

A hüvelyesek egyeseknél gázképződést, hasi panaszokat okozhatnak. Ez a hatásuk azonban szerencsére megfelelő előkészítés esetén csökkenthető. Áztassuk be 4-5 órára a lencsét, majd alaposan mossuk át és friss vízben tegyük fel főni, vagy az első felforrás után

cseréljük le a főzővizet frissre. Adhatunk hozzá babérlevelet is, amitől nem csak ízletesebb lesz, hanem javítja az emésztést is. A lencse főzési ideje kb. 30-40 perc, sőt pedig csak a főzés vége felé tegyük hozzá, mert megnyújtja a főzési időt.

A lencséből nem csak főzelék vagy leves készíthető, hanem használhatjuk darált hús helyettesítésére fasírtokba, töltelékként, de készülhet belőle saláta és fűszeres lencsepástétom is. Fűszerek, ízesítők közül jól passzol hozzá a babérlevélén kívül, a mustár, a szőjaszós, az oregánó, a rozmaryn és a bazsalikom. A csíráztatott lencse is értékes és ízletes táplálék salátákhoz, párolt zöldségek mellé, húsételek köretékként.

Fogyasszuk bátran, ne csak újévkor, hanem az év többi napján is!

BV

Forrás:

1. **Pintér Dóra (2023): A lencse nem csak gazdagságot hoz** https://www.biorganik.hu/blog/lencse_nemcsak_gazdagsagot_hoz

2. **Újévi babonák – Ezért kell lencsét és malacsültet enni** <https://www.mindmegette.hu/ujevi-babonak-ezert-kell-lencsset-es-maalcsultet-eni-54867/>

3. **Lencse: Az év első napjának szemrevaló étke** https://www.hazipatika.com/taplalkozas/zoldseg_gyomolcs/cikkek/lencse_az_ev_első_napjanak_szemrevalo_etke

Csurgó

Szállítási napok jelmagyarázata

- lakossági vegyes hulladék
- újrahasznosítható szelektív papír
- újrahasznosítható szelektív műanyag
- újrahasznosítható üveg
- lakossági zöldhulladék
- lakossági lom hulladék
- fenyőfa

január							február						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31				

június							július						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31				

május						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

április						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

november							december						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30						29	30	31				

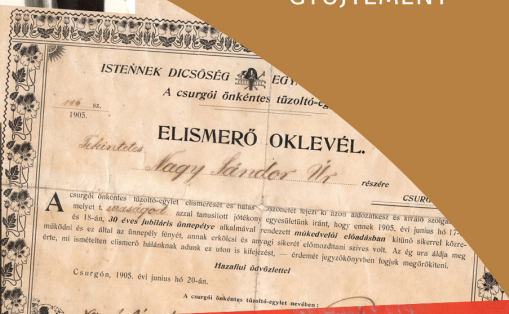
október						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

augusztus							szeptember						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31				

Kérjük, keresse fel honlapunkat: [viridis-pannonia.hu](https://www.viridis-pannonia.hu) vagy kövesse Facebook oldalunkat: [facebook.com/mvpannonia](https://www.facebook.com/mvpannonia), ahol szolgáltatásainkról minden hasznos információt naprakészen megtalál. A hulladékot a szállítási napon reggel 6 óráig sziveskedjen az ingatlan előtti közterületre kihelyezni! A későbbi kihelyezést a közszolgáltató nem köteles pótolni.

CSURGÓ
VÁROS
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

FELHÍVÁS

A CSURGÓI TŰZOLTÓSÁG EMLÉKEINEK GYŰJTÉSÉRE!

„Istennek dicsőség, egymásnak segítség!”

A csurgói Reményi Samu Tűzoltó Egyesület és Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye emlékkiállítást rendez 2024 májusában, megünnepeelve a Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet megalakulásának jubileumi, 150. évét.

Szeretettel várjuk mindazok jelentkezését, akik megőriztek a családi hagyatékukban bármilyen, a csurgói tűzoltósághoz kapcsolódó emléket és azt a kiállítás idejére szívesen kölcsönöznék a számunkra.

Örömmel fogadunk fotókat (az egykori tűzoltótoronyról, tűzoltóbemutatókról és egyéb rendezvényekről, illetve csoportképeket), dokumentumokat (oklevél, meghívó, szolgálati beosztás), tárgyakat (viselet, kitüntetés, emlékérem), valamint személyes visszaemlékezéseket.

Az anyagot 2024. március 14-ig, egyéni megbeszélés alapján személyesen lehet leadni a múzeum munkatársainak!

Bővebb információ kérhető az alábbi elérhetőségeken:

Csurgó Város Helytörténeti Gyűjtemény
(8840 Csurgó, Csokonai u. 24.)
Petlánovics Eszter: 06-30/381-0311, 06-82/900-017
E-mail: muzeum@csurgo.hu

